

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1888 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

D-l Ion Brătianu faţă de partidele opoziţiei unite

— Acţiunea sa a dus la rezultate negative
pentru partidul liberal şi la consolidarea par-
tidelor opoziţiei unite. —

Am arătat, în numărul trecut, că partidul liberal când va trece în opoziţie va avea o situaţie cu totul critică, ducând în spate falimentul competiţiilor sale şi neasigurându-şi cel puţin favorurile ocrotite de legile sale personale. Aceste legi vor fi nimicite de guvernul de mâine.

Dar să vedem care a fost obiectivul politic al acţiunii d-lui Ion Brătianu când a venit singur la guvern în 1922? Unul mărturisit public: distrugerea Partidului Naţional şi a partidului ţărănesc. Care este rezultatul?

Lumea întreagă îl vede: partidele opoziţiei unite nu numai că au rezitat celei mai criminale acţiuni de distrugere, dar au reuşit să-şi creeze o popularitate care le face să fie confundate cu însăşi masa alegătorilor.

Partidul Naţional, trecând Carpaţii, devenind regnicolar şi-a întins activitatea pretutindeni cu rezultate foarte îmbucurătoare. Dovada s'a făcut în alegerile parţiale.

Se spune însă de liberali că nu pretutindeni fuziunile au reuşit, că sânt judeţe în care ele nu s'au consolidat. Ei bine, Partidul Naţional în curs de un an a făcut a doua fuziune, concentrând forţele politice a trei partide — în timp ce trebuia să reziste şi atacurilor tot mai disperate ale guvernului.

Poate însemna ceva unele deosebiri de păreri fără vre-un efect de ordin general, când în întreaga ţară numele Partidului Naţional este rostit cu simpatia acordată unui salvator?

Oare faptul că Partidul

Naţional, nu numai că a rezistat, dar că a măcinat acţiunea guvernului prin campanii susţinute şi, în acelaş timp, a reuşit a contopi trei partide într'un singur corp — nu înseamnă o putere de viaţă neobicinuită în ţara noastră? Unde este vre-un precedent?

De sigur că d-l Brătianu este furios, că-şi muşcă pumnii de neputinţă — după ce ameninţase olimpice că va distruge forţa Partidului naţional şi-o va supune lui!..

Aceasta nu însemnează astăzi mare lucru. Va fi fost eri, de sigur, ceva redutabil. Acum d-l Brătianu nu mai are nici o putere faţă de partidele democratice care l'au înfrânt.

Ce rezultat a avut acţiunea de distrugere a d-lui Brătianu, la guvern, împotriva ţărăniştilor?

Numai rezultat negativ. Popularitatea partidului ţărănesc a crescut şi simpatia

altorfactori importanţi în stat îl înconjoară astăzi.

Oare aceasta a urmărit d-l Brătianu?

Nu este o copilărie să se repete ifosele sale în „Viitorul“ când ţara întreagă, prin partidele opoziţiei unite, îi rezistă, îl atacă şi va distruge regimul de teroare, fărădelegi şi necinste — cari toate apar ca elementele unei acţiuni gratuite, adică ale unei acţiuni fără nici un folos pentru d-sa cel puţin?

Şi din acest punct de vedere, de ce toate nelegiuirile făcute, de ce tensiunea între partidele politice, de ce oboseala intrigelor continue, de ce neglijarea adevăratelor scopuri justificate de partid — când rezultatul acţiunii d-lui Brătianu este nimicirea propriului său partid?

Oare nu se va găsi mâine, când d-sa va fi un simplu particular, nimeni în partidul său să-i ceară socoteală?

Ţara l'a judecat şi l'a condamnat. Nici partidul său nu va întârzia să-l condamne.

Cursurile şcolilor secundare din ţară se vor deschide la 26 Septembrie. Inscriserile în şcoli se fac între 1—8 Septembrie.

Examenele de corigenţe, burse şi admitere în şcoli vor începe la 10 Septembrie. Admiterile în clasa V Icaală se vor face la 20 Septembrie. Examenele pentru bacalaureat vor începe la 25 Sept.

Cum pregătesc liberalii alegerile

— Poporul să nu se lase batjocurit. —

Cu aceleaşi sisteme, cu cari au făcut alegerile generale din 1922, liberalii încep să pregătească terenul pentru apropiatele alegeri judeţene şi comunale. Bine ştiind, că în faţa poporului n'au ce căuta şi că voturile acestuia în zadar le-ar aştepta, liberalii au pas administraţia pe lucrul. În întruiri de prefecti, de primpretori pe la prefecturi, şi notari pe la primpretorii, se ţicluiesc şi se dau ordinele în vederea alegerilor. Lozinca e una şi singură: Cu orice mijloace trebuie asigurată reuşita liberală.

Ca să se vadă munca de şobolan a liberalilor pentru reuşita în alegeri, reproducem documentul de mai jos, pe care-l publică ziarul „Voinţa Banatului“ din Timişoara. E vorba de un ordin conţinând dat de către primpretorul unei plase către notarii săi.

Iată-l:

„Copie. No. — Op. Alegerile comunale. Primpretorul plasei X. Confidenţial. Domnule Notar! Având în vedere ordinul primit la conferinţa primpretorilor ținută în ziua de 21 Iulie a. c. Vă invităm a ne propune un primar şi 2 membri din delegaţia permanentă pentru a egerea viitoare comună. Aceste persoane propuse se fie de culoare politică strict liberală. Această adresă în original, împreună cu tabloul, fără să fie înregistrată, să fie înalţată în termen de 3 zile. Totodată Vă invităm să luaţi măsurile urgente ca listele alegătorilor comunali şi jud. să fie terminate. X. la 22 Iulie 1925 ss. N. N. primpretor. L. S.“

După calapodul dela Timişoara, e natural că lucră şi în celelalte părţi ale ţării.

Cum va îndrăzni deci d-l Brătianu în faţa acestui document

să afirme că nu amestecă administraţia în politică, alinându-o să se închine politicii partidului liberal?!

A mai repeta această afirmaţie, înseamnă a da d-lui primministru calificativul, pe care — pentru cinstea respectului titlului ce poartă — n-ai putem reproduce.

Întrebăm însă un lucru:

Ce rost mai au alegerile, dacă se caută ca „rezultatul“ lor să fie asigurat în acest fel, şi înainte de a fi avut loc alegerea, adică de a-ai fi spus poporul cuvântul?! Nu-l creasta cea mai criminală batjocură a voinţei poporului?

Un popor, un neam, care se lasă să fie atât de crud batjocurit, dă dovadă că nu e conştient de demnitatea şi drepturile lui cetăţeneşti. Nu ne place şi n'am vrea să credem că şi Românul se numără între astfel de neamuri.

Pentru aceea să-şi facă datoria faţă de cei-ce-l mint şi-l înşală. Aşa cum trebuie, cum merită mincinoşii şi înşălătorii!

E o datorie aceasta impusă de demnitatea de cetăţeni.

Delegaţii Partidului Naţional Român, atât din oraş cât şi din judeţ, sunt invitaţi la o consfătuire care va avea loc Vineri în 7 I. c. la ora 11^{1/2}, în localul Clubului. E de dorit ca să nu lipsească nici unul, fiind vorba de chestiuni de mare importanţă.

Internaţionala minorităţilor

sau
Firma Tyrnauer et comp.

Vom avea de aci înainte încă o internaţională. (Culoarea nu i s'a fixat încă). Ea poartă numele de Internaţională a minorităţilor. Promotorii ei sunt d-nii Tyrnauer (fost reporter la localnicul „Brassóí Lépok“ şi vremelnic pelerin prin România), Csury şi alţii d'al de aşia, veniţi de prin Ucraina şi Polonia. Se vede că aceşti indivizi după ce au încercat toate modurile de trai cinstit, zadernic, n'au avut altceva de făcut decât să speculeze durerile minorităţilor oprinuite din toată lumea. Umanitarişii prin excelenţă (discipoli ai lui Barbuse şi Troitzky) ei îmbrăţişează cu o egală măsură toate cauzele mari ale omenirei. S'au gândit deci să înjghebeze o organizaţie internaţională a minorităţilor naţionale, cu scopul de a teroriza guvernele să le facă a respecta toate clau-

sele (sic) tratatelor internaţionale. Din motive de prudenţă aceşti foşti vânzători de şireturi de ghetă şi ace cu gămălie, metamorfozaţi peste noapte, în mari bărbaşi politici au declarat într'un interview (iată că dau şi interviewuri!) acordat ziarului „Tidende“ din Copenhaga, că ei înşeleg să respecte tratatele de pace dela Versailles, Neuilly, Trianon, St. Germain etc. Tot ei au emis şi o nouă teorie a valabilităţii acestor tratate: dacă guvernele naţionale (sunt oare şi guverne internaţionale? vorba românului: pasărea mălai visează) nu respectă clauzele tratatului minorităţilor ele, implicit, nu recunosc nici tratatele însăşi.

Deci aviz guvernelor, cari au de tratat probleme minoritare. Tyrnauer et compnia, adică guvernul internaţional s'a pus în gardă! În special România

să aibă mare grije deoarece Tyrnauer et Csury, sunt reprezentanţii autorizaţi ai minorităţilor din România. Minorităţile să a aminte şi ele; de-acum au un sprijin puternic. Ba, mai mult, nu care cumva să îndepunem prin vre-o şicană legislativă oarecare, contra minorităţilor, pe d. Tyrnauer, care cu aceeaş desinteresare ne-a oferit şi nouă Românilor tot sprijinul său, întru spărarea drepturilor minorităţilor româneşti din Serbia, Grecia şi Bulgaria! Iată deci, că avem tot interesul să fim pe placul noii Internaţionale fără culoare.

Decât despre aceşti iluștri protagonişti ai așa zisei Internaţionale dela Berlin (sediul) s'a dovedit că n'au avut alt scop decât să speculeze problema minorităţilor procurânduşi prin aceasta mijloace de trai neperlmise.

Suntem încredinţaţi că aceşti farsari cari se dau drept reprezentanţii prin excelenţă, ai minorităţilor, mai mult compromis cauza, decât să o slujească. Şi

curios, încă nu am auzit din partea minorităţilor din România afişate în fruntea listei, nici un glas de desolidarizare.

Când un oraş devine capitală. Ştirea despre ridicarea Blajului la rangul de capitală de judeţ a produs o vie satisfacţie şi bucurie la Blaj. Ca totdeauna însă, vorba Românului: nici un bine fără rău. Nici bucuria Blajului nu este pentru toţi!

Ziarul „Unirea“ înregistrând ştirea cu ridicarea Blajului la rangul de capitală de judeţ, însoţeşte această informaţie cu următoarele rânduri:

„Încă nici n'a sosit bine ştirea referitoare la rangul de capitală a Blajului şi proprietarii de casă au şi început să ptefulască aproape la dubla realităţile lor. Mândria aceasta merge acum jireşte pe spatele bieţilor chirieşi, dar sperăm, că noua callitate a Blajului va putea să-l despăgu-bească şi pe aceştia“.

Convocare

Membrii Partidului național secția „Scher“ sunt convocați **Sambata, 6 August, ora 6 p. m.**, la o adunare extraordinară la clubul din localul „Gazetei Transilvaniei“ în vederea unor însemnate evenimente politice dela ordinea zilei.

Comitetul.

Congresul

„Tinerimii Române“

Intre 10-21 August a. c., are loc, la Sibiu, un Congres al „Tinerimii române“.

Au fost invitate toate școlile secundare, universitățile, societățile studențești și cele de cultură și educație pentru tinerime, pe lângă reprezentanții tinerimii române din sferă de Regat (Bulgaria, Jugoslavia, Albania, Grecia, și de reprezentanții tinerimii statelor balcanice Grecia, Turcia, etc.).

Congresul are următorul rost:

a) O pregătire unitară a tinerimii participante prin programul ce vor executa.

b) Stabilirea unor puncte de plecare pe baza cărora să se încerce o federalizare a tuturor forțelor și instituțiilor de cultură și educație pentru tinerime, în vederea creării unui organ puternic de educație, cultură și direcționarea unitară a tinerimii noastre, potrivit ființei noastre naționale și nevoilor noastre sociale.

c) Pregătirea lucrărilor în vederea înființării unei „Confederațiuni a tinerimii statelor balcanice“, care să devină un organ de cultură și progres pe calea raporturilor de prietenie dintre tinerimea statelor balcanice.

„Confederațiunea tinerimii statelor balcanice“ tinde să rezolve astfel și o seamă de nevoi culturale-naționale ce există între popoarele statelor balcanice.

„Confederația“ devine tot o dată și organul care tinde să rezolve alăteia cerințele ale neamului nostru de dincolo de hotare.

Congresul este sub înaltul patronaj al A. S. R. Principelui Moștenitor, care va deschide personal lucrările congresului, președinte de onoare fiind dl profesor Universitar Simeon Mehedinți, iar președinte activ dl profesor Șt. Pop, directorul liceului „St. Sava“ și senator.

Lucruri citite

Friederic Nietzsche compozitor.

Este știut ce importantă a avut muzica asupra vieții lui Nietzsche și cum aceasta a influențat în mod cu totul deosebit asupra producției literare a marelui filozof. El se ocupa din când în când și cu compoziția fiind ferm convins că astfel își îndeplinește o adevărată misiune.

Dacă și ar fi putut cultiva din timpurile bunele dispoziții muzicale, cântău ar fi devenit chiar un bun muzicant. Aceasta se putea constata după primele sale încercări făcute între anii 1880-1890 când a apărut în editura E. W. Fritsch la Lipsa *Imnul Vieții* pentru cor mixt și orchestră. După cuvintele de Lou Andreas Salome. Aceasta a fost unica compoziție publicată de dânsul.

După moartea sa au mai ieșit la iveală încă câteva bucăți mici. Acum aflăm că la Nietzsche-Archiv la Weimar se păstrează și alte compoziții nedidactice ca: Lieduri, muzică instrumentală, de pian, de orchestră, care toate vor fi și publicate cât de curând, la E. Reesmer și Siegel din Lipsa.

Neue Musik Zeitung din Octombrie trecut publică comentarii despre 16 liederuri din primul volum. „Stilul lui Nietzsche este romantic, adesea în maniera lui Schumann și e de mirare aceasta când știm că Nietzsche trata pe marele romantic de *Saxon dulceag*“. În fruntea unei compoziții de ale sale, se pot citi următoarele: „Am compus chiar de neaz contra acestui saxon dulceag o contra overtură Manfred, pe care celebrul dirigent Bülow o găsea de o brutalitate rară, o adevărată violență a Euterpei“. (Esse homo pag. 36).

Câteodată modalitatea și chiar forma denotă slaba abilitate tehnică a lui Nietzsche. Totuși adesea te uimește finețea, și mai ales încercările hazarde, dar justificate, încât e de regretat că marele filozof nu și-a cultivat mai adânc facultățile muzicale.

(„Muzica“).

Convocare

Reuniunea de gimnastică și cântări va fi o

adunare generală extraordinară

Luni în 10 August la ora 7 p. m. în sala festivă a liceului „Șaguna“, în vederea reactivării Reuniunii și a reconstituirii comitetului.

Brașov, 4 August 1925.

Dr. T. Brediceanu,
președinte.

Rectoratul Internatului Vancean de băieți.

No. 42/1925.

Concurs de primire

Cu terminul de 20 August a. c. se publică prin această concurs de primire la Internatul Vancean de băieți din Blaj, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Se primesc numai elevi ordinari ai liceului de băieți.

2. Taxa de întreținere pe anul școlar 1925/6, fixată de Preavenatul Conzistor arhiepiscopesc, este de 10.000 Lei. Din aceasta se va plăti la începutul anului școlar, cu ocaziunea înscrierii, suma de 4000 Lei, iar restul se va plăti în două rate egale (de câte 3000 Lei), la 1 Iunie și la 1 Aprilie 1926. Băieți buni, la studii și purtare, de-al preoților arhiepiscopali mai năcșiși, pot obține, la cerere, o reducere parțială a acestei taxe. — Pentru cazul, că în decursul anului prețurile s'ar urca simțitor față de cele curente, Conzistorul își rezervă dreptul de a impune o suprată corespunzătoare.

3. Taxa de înstaiere pentru cei cari anul trecut n'au fost elevii Internatului face 400 Lei, iar pentru ceilalți 200 Lei. Această taxă, dela care nu e scutit nimeni, se plătește întregă la începutul anului școlar.

4. Tot la începutul anului școlar se va încasa de fiecare elev câte o taxă de 100 Lei pentru detorierea mobilierului.

5. Fiecare elev trebuie să aibă — fiind astfel refuzat la primire — următoarele efecte: 1 sac (sac de piele) și 2 cearșefuri (lepedee) de pus pe salte; 2 perini (nu prea mari) și 4 fețe de perină; 1 țol, sau piepmă și 2 fețe; 2 lepedee albe de geolgiu (colorate și de lână nu sunt bune, fiind-că strică uniformitatea) de mărimea 160x140 cm. pentru acoperirea paturilor; 1 pelton pentru vremea de iarnă, cel puțin 2 rânduri de vestimenta și 2 perechi de ghete bune; cel puțin câte patru perechi de schimburi bune; 4 ștergere; cel puțin 6 baletiste; 1 pëhar pentru apă; 1 tacâm (cuțit, furculiță și lingură) și cel puțin 3 servetele; 1 perie de vestimenta și perie de ghete; 2 piepteni; 1 săculeț pentru a da rufe la spălat. — Pe toate rufe și vestimintele, cari sedau la spălat, precum și pe săculeț, se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. (Elevii din anul trecut vor avea numărul vechi).

6. Cererile de primire, făcute de părinți, vor fi adresate Preavenatului Conzistor și se vor trimite de drept la Rectoratul Internatului. În ele se va face

mențiune expresă, că părinții cunosc condițiile de primire și se obligă a le împlini întocmai. Pentru cei cari n'au fost anul trecut elevii Internatului, se va adăuga la petiție și extras de bătez și certificat școlar.

7. Pentru rezoluțiile să poată fi retrinse fără greutate se va plăti la cerere și câte un plic timbrat (recomandat) de mărime potrivită, purtând adresa exactă a petiționarului.

Blaj, la 30 Iulie 1925.

Dr. Alexandru Rusu
Canonice mitropolitane, rectorul
Internatului.

DIVERSE

Școala tehnică a aeronauticei. Atragem atenția asupra școlii tehnice a aeronauticei, unde copiii buni și fără mijloace își pot asigura un bun viitor. Menirea acestei școli este de a produce maștri specialiști în ramura mecanicii și construcției de avioane și aerostate. Având în vedere dezvoltarea tot mai intensă a aeronauticei, ea prezintă tot mai frumoase perspective de viitor celor aplicați în această carieră.

Examenul de admisie pentru ocuparea celor 50 locuri vacante în clasa I-a a acestei școli va începe în ziua de 5 Sept., pentru tinerii în etate de 12-15 ani.

Cei interesați pot cunoaște condițiile detaliate pentru primire în școală la redacția ziarului nostru.

Licitație. Corpul 7 armată, serviciul Intendențe, ține în ziua de 25 August 1925 ora 10 licitația publică pentru aprovizionarea cantității de 93 vagoane grâu, din care 1/2 ovăș, 1/2 orz din recolta anului 1925. Amatori pot vedea condițiunile zilnic între orele 10-13 la sediul comandamentului strada Regina Maria Nr. 4-6, camera 109.

Cea mai mare hartă de pe pământ a fost construită acum în San-Francisco (California). Are o lungime de șase sute urme, o lățime de optzeci urme și arată cu cea mai mare minuțiozitate toate particularitățile naturii și ale așezămintelor omenești. Nu există linie ferată, nici calea, care să nu fie arătată. Ținuturile, în cari se cresc vite, oi și cai sunt însemnate cu mici grupuri de animale. Micile modele de vapoare sunt pe cursurile râurilor.

Dr. A. Springer medic dentist, specialist în boale de gură. Ordinațiune Str. Porții 66. În casa ziarului „Brassói Lapok“ 67067

Concertul Capellei orașenești are loc în sara zilei de 5 August în Aula liceului Hontersky cu un program din Tchaikovsky Wagner, Liszt și Bach. Din Wagner o bucată din Walkiria, pentru orchestră.

TARLUNGUL

Soc. Electrică din Săcele are vacant postul de contabil, doritorii de a ocupa acest post, se vor adresa biroului Societații în Cernatu. 787 1-2

Nr. 764
execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare ș. a. mobile de casă care în urma deciziei Nr. C. 32 din anul 1921 al Tribunalului Brașov s'au executat în 30 Iunie 1925 în favorul executorului Eduard Mayer repr. prin avocatul dr. Oscar Telmann împotriva executorului Ioan Böhm locuitor din Brașov, pentru încasarea capitalului de 3465 Lei și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 8800 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G: 5309-1925 al judecătoriei de ocol din Brașov se fixează termenul pe 20 August anul 1925 la orele 8 p. m. în Brașov Str. Porții Nr. 10, și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețului de strigare.

Pretensiunea care e de încasat, face 3465 Lei capital, iar soesle până acum staverite de 682 Lei plus cari se vor mai vinde. Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții, și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 28 Iulie 1925.

F. Crișan

executor judecătoresc.

723 1-1

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau imediat

GHEORGHE DIMA

— Viața și opera sa. —

de dr. Octavian Ben.

Ardealul a dat artei noastre muzicale numeroși compozitori de valoare, cari prin munca lor neobosită, au adus un tribut prețios la străduțele generale de a se crea o muzică românească. Opera lor este de cea mai mare importanță, deoarece are ca structură fundamentala aproape întotdeauna folklorul nostru bogat, care abia acum începe să fie analizat așa cum trebuie nu numai din partea compozitorilor noștri, dar și de unii străini cu reputație mondială. Este cert că numai studiul aprofundat al folklorului nostru din întreaga țară, precum și analiza serioasă a compozițiilor românești de până acum vor putea da compozitorilor noștri contemporani acele cunoștințe, fără de cari talentul lor fie el cât de mare, va fi nu numai influențat, dar direct subjugat de culturi muzicale mai solide ca a noastră. Fără respectarea tradiției noastre muzicale, nu vom putea realiza niciodată acel progres pe care trebuie să-l înținem pentru a păși stadiul încercărilor.

Putem să ne convingem foarte ușor de seriozitatea cercetărilor de până acum de a se crea un stil românesc. Câți compozitori au făcut oare studii folklorice temeinice și câți oare cunosc muzica românească scrisă până în prezent? În câte biblioteci publice și particulare găsim oare colecții serioase de muzică populară și câți dispun chiar și numai de materialul destul de însemnat adunat de alții?

Reflexiunile acestea se impun în mod firesc celui ce cercetează opera și activitatea artistică a lui Gheorghe Dima. Cel mai mare merit al său este desigur acela de a fi îndrumat pe toți compozitorii ardeleni, ca izvor de inspirațiune, spre folklor, formându-se astfel acea grupare pe care o putem numi „școala ardelenescă“ și care între împrejurările mașterii din trecut, a adus un real serviciu culturai noastre muzicale din întreaga țară. Timp de patruzeci și doi de ani a fost Dima îndrumătorul vieții muzicale din Ardeal, formând talente, cari fără in-

deemnitate sale, poate s'ar fi pierdut.

Gheorghe Dima s'a născut la Brașov în 10 Octombrie 1847 dintr-o familie fruntașă de comercianți. Studiile secundare le face la Brașov și Viena, urmând mai târziu la Karlsruhe cursurile la școala superioară de politehnică.

Având o voce frumoasă de bas, la ore de canto la Heinrich Giehne, directorul capellei primiere din Baden, și se dedică studiului muzicii. La Viena își continuă studiile de canto la profesorul Otto Hofmann. La Graz încearcă să compună și dându și seama că, fără cunoștințe speciale nu ajunge departe, devine elev al profesorului Ferdinand Flietot, care îl inițiază în tainele armoniei și a contrapunctului. De aci trece la Lipsa unde absolvă în 1880 conservatorul.

La programele primelor sale concerte din epoca aceasta, cari le dă în Germania și la noi, găsim cele dintâi cântece ale sale. Toate sunt scrise în cel mai curat stil al romanticii germani, de a căror influență nu a putut să scape nici suflul său iănar. Totuși, deja în epoca aceasta își caută subiectele de inspirațiune din literatura noastră. În primele patru caiete de cântece găsim „Se-

guida“ și „Stetele“ de V. Alexandri și „Cercul meu“ de Carmen Syva, precum și mai multe cântece cu text de Miron Pompiliu, un publicist și poet de origine din Bihor, probabil prieten al său.

La etatea de 34 de ani, Dima e chemat la Sibiu ca dirigent al corului „Reuniunii române de cântări“ și al corului Catedralei metropolitane. Era fatal ca Sibiu ca și mai târziu Brașovul, să-l atragă pe Dima, aceste două orașe fiind — sub auspiciile Astrei — cele mai importante focare de artă și cultură românească în Ardealul de atunci. La Sibiu, timp de optzeci și șase ani, adică până la 1899 dezvoltă Dima o activitate hotărâtoare pentru progresul muzical al poporului nostru de dincoace de Carpați. Ambitios și desigur și de faptul că în ambele orașe existau deja societăți corale săsești cari fiind organizate după modelul celor din Germania erau la un nivel foarte înalt, toată străduința sa tindea deci să organizeze la fel și societățile corale românești.

Activitatea sa este așa de apreciată încât la 1887, cea mai mare societate săsească de cântări „Hermannsäter Männergesangsverein“ îl invită să primească conducerea sa. Iară la un festival al tuturor societă-

ților corale săsești organizat la Medias, i se încredințează conducerea corului compus din cântăreții tuturor corurilor.

Timpul petrecut la Sibiu, este acela al realizării idealului artistic al lui Dima. Este perioada nu numai cea mai productivă din viața sa, dar și a lucrărilor sale mai importante, cum sunt „Hora“ și „Mama lui Ștefan cel Mare“ compuse pentru cor mixt și orchestră. Cele mai multe cântece și balade sunt rezultatul meditațiilor sale de „Subt arini“ încântătorul parc pe pădurea de stejar în cari nu odăta și-au purtat gândurile ior și Coșbuc, Iosif și Goga, tot în acea epocă. Este de mirat că poeziile nici unuia din acești poeți nu a reușit să-i excite imaginațiunea lui Dima.

Tot dela Sibiu pleacă Dima cu corurile de sub conducerea sa la 1895 pentru întâia dată la București, în tarne de propagandă. La concertul dat la Ateneu în prezența familiei domnitoare, obține un succes strălucit și primește din mâinile Regelui Carol decorația Bene merenti cl. I.

În anul 1899, cedează stăruințelor prietenilor din orașul său natal și pleacă la Brașov ca dirigent al „Reuniunii române de cântări“ și a corului bisericăi Sf. Nicolae. Act scrie

Teatrul maghiar

Stagiunea s'a sfârșit cu seria reprezentațiilor de beneficiu. Domnul Radcs Bandi și soția Hedy Inel au peccat — se zice în urma unui accident cu direcținea.

„Elő halott” (Mortal viu) este drama lui Tolstoi, care s'a jucat în beneficiul directorului trupei d-l Fehér Imre. Numele autorului indică calitatea piesei. E vorba de un snimut Fedja (d-l Fehér) care trăind o viață mai destrăbălată a păpat averea soției sale Liza (Farkas Ida), neglijând-o și pe aceasta și casa, din care cauză despărțirea era fatală, mai ales, că un prieten al casei intervenise, hrăbind sentimentele de dragoste față de Liza, pe care o și ia în căsătorie.

Fedja se dă bășii și aranjează o sinucidere simulată, trăind mai departe, retras prin cărciumi, cu o țigărie, care îi ținea și refuzând să se mai întoarcă la soția sa, care îi rechemă, înaintea de a se fi recăsătorit. Poliția află, că Fedja mai trăiește și se întentează proces pentru bigamie. Fedja chemat în fața justiției, îi descoperă defectele, într-o perorație violentă și eroică și spre a nu fi arestat se sinucide. Atât directorul Fehér Imre cât și Farkas Ida au avut prestații de săvârșite. Boross M. a jucat de deosebită cu succes. Reușite au fost și jocurile d-lui Szabados, Szántó Parnay, Légrády și ceilalți.

A két mazar. Opera aceasta s'a dat în beneficiu d-lui Légrády. Mozart Messő, specifică operetelor lui Lehár. D-na E. Della Donna, Fekete P. Ross și Vákár au avut din nou aceleași bune prestațiuni.

A névtelen asszony (Iemeca fără nume).

Această splendidă dramă de Alexandru Bisson s'a reprezentat în beneficiul celei mai bune pateri a trupei, d-na R. Farkas Ida, care în rolul Juliettei, — soția care a greșit, a decăzut și prin moartea ei a adus desnoșdământul fatal și logic — a avut o admirabilă creație. Fiecare din actorii nași au putut sta alături. Toți s'au aflat oarecum în rolurile lor d-l Vákár, Szabados, Légrády, Ross, Szentó și doamna Boross M. Impresia generală a fost bună și câștigul material a primit diverse flori, a fost foarte mult spădată.

Szegény bucsu (La jarul dragostei). Rund um die Liebe este titlul acestei vechi și drăgălașe operete vieneză, care s'a reprezentat în beneficiul talen-

tat subrete Fekete Rozsi, care a avut multe succese în această stagiune, adăugând încă unul la cele ce până acum. D-soara E. Della Donna a jucat din nou cu obișnuitul temperament, delectând publicul cu jocul bine nuanțat, vol și cu vocea i sonoră și clară. Comical Bányász adus din Cluj ne-a surprins plăcut prin vicisliua sa și grotescul notei comice, secerând multe aplauze. D-l Vákár și-a înțeles și sedat bine rolul. D-l Szabados a avut o mască admirabilă și a jucat cu efect. Relevăm în special pe D-l Somogyi care posedă un splendid talent comic, discret, și o mimică admirabilă. În comedii er merita să joace roluri mai importante. Și ceilalți au contribuit la succesul serii.

I. L.

Prin oficiul public de plasare

Brașov, Str. Porții 25, Telefon 385.

Caută ocupație :

1 cazangiu, 2 cizmari, 5 croitori de bărbați, 3 electricieni (1 bobinator), 2 fierari, 1 lăcătuș de construcție, 5 lăcătuș mecatici, 4 mecanici, 1 mecanic de locomotive, 1 mezelegiu, 1 monteur de auto, 1 pictor de firme, 2 șoferi, 2 strungari în fier, 1 sudor atogen, 1 tăpiter, 2 tinichigii, 5 turnători în fier, 1 zugrav.

Personal de comerț etc. :

2 caserije, 1 desenător tehnic, 4 funcționari, 2 magazineri, 2 supraveghetori, 1 pădurar, 5 vânzătoare, 3 vânzători.

Personal de serviciu :

3 lucrători de fabrică, 5 paznici de noapte, 2 portari, 3 servitori de birou, 2 vizitii, 4 zileri.

Ocupație pot căpăta :

1 tâmplar specialist pentru fabricarea sculelor de dogărie, 2 tâmplari de modele, 1 rotar, 1 basculier, 2 sobari pentru sobe teracotă, 1 trăgător de sârmă, 2 tâmplari de inobile și binole, 1 brutar, 1 franzeler, 1 croitoreasă de dame, 2 părechi de oameni ca îngrijitori de infirm.

Dr. Alexandru Dobrescu
medic dentist

consultează de aici înainte între ora 11-1 și între 3-6 d. a.)
Șirul Inului No. 30 442 23-0

nași la moarte și mille de români ardeleni cari umpleu pe acea vreme închisorile din Ardeal.

La înființarea primului conservator român la Cluj, a fost precum era firesc, numit director.

(Va urma).

Publicare de licitație

Comitetul școlii primare de Stat No. 4 Blumăna dă în antrepriză lucrările de zidărie, spoitul intern și extern al edificiului școlii, repararea băncilor, precum și facerea poștii de de fer cu stâlpi betonaji prin licitație publică cu termen redus, care se va ține Duminică 9 August ora 11 e. m. în localul școlii din Str. Agrașelor No. 6.

Doritorii de a efectua aceste lucrări sunt invitați a-și înainta ofertele în scris până Sâmbătă 8 August ora 12, la direcțiunea școlii. Tot la această școală sunt și 5 sobe de teracotă de vânzare.

Comitetul școlar.

Se caută antreprenor pentru tăiat și adunat stânjeni de fag.
717 2-3 Valea Zimbrului Dârste.

DE ARENDAT

Pășune cl. I. pentru oi, în Poiană.

Informațiuni :

STRADA PRUNDULUI No 25

No. 15486/1925.

cons. orăș.

Amânarea serviciului militar pentru continuarea de studii.

Toți tinerii obligați la serviciul militar, cari au avut amânări pentru continuarea de studii pe anul școlar 1924-25 trebuie să înainteze afară de actele arătate în publicațiunea Nr. Cons. 13804/1925 din 8 Iulie a. c. (declarație și extrasul de naștere) direct cercului de recrutare Brașov, cel târziu până la 15 August a. c. și un certificat dela școala sau universitatea, ce au urmat, în care să se arate că au urmat regulat cursurile în anul școlar 1924-1925. Brașov, la 29 Iulie 1925.
730 1-1 Consiliul orășenesc.

De închiriat în Str. Avram Iancu No. 43. Case noui în etaj 1-3 odăi, spre stradă, bucătărie, baie, lumină electrică cu tot ce se ține de un locatar.

Tot la 1 ul etaj se află 3 odăi bucătărie, baie etc. spre curte cu vedere foarte frumoasă.

Informațiuni la GH. PUIU Str. Laterală No. 9 c) și la Administrația ziarului. 728 1-3

CINEMA APOLLO

La zilele de 4-5 August rulează frumosul film

Floarea sălbatică din Ghimeș

După renunțatul raman al lui St. Din Gézy.

6-7 August

J'ai tue

(Am ucis)

În rolul principal Huguette Duflos cunoscută din filmul Koentigsmark și Sessue Hironaka cunoscut din filmul „La Bataille”.

No. 11635/925

cons. orăș.

Școlile militare pregătitoare de ofițeri activi de aeronautică.

Condițiunile de admitere sunt în secția militară orășenescă, unde intereseții vor primi deslușirile necesare.

Concursul de admitere se va ține în 10 Aug. a. c. în școala militară aeronautică Cotroceni. Brașov, la 30 Iulie 1925.

736 1-1 Consiliul orășenesc.

FAC PLANURI PENTRU LUCRARI DE INGINER ȘI DE ARHITECT

și întreprind toate lucrările de construcție mai ales case de locuit din cărămidă și din lemn. Inginer dipl., și măestru constructor

HEINRICH NEUGEBOREN,

Blumăna Str. Grădinilor No. 12.
727 1-1

CINEMA MODERN

În urma marelui interes manifestat de public, grandiosul film

Pe urme

primejdioase

va mai rula și azi și mâine Miercuri.

VINE!

VINE

Marele film

Sase zile de dragoste

Unde nu dă omul 200 Lei

CU 200 LEI poate ori cine câștiga casa din Brăila, B-dul Cuza No. 68 compusă din etaj, parter și subsol, 15 încăperi și dependențe, construcție anul 1923.

Tragerea va avea loc în ziua de 1 Noembrie 1925. Casa se va preda fericițului câștigător liberă de orice sarcini.

BILETE SE POT CUMPARA :

La Redacția Ziarului, Firma Bologa, Zink & Werzar, D. Berbecar, Str. Vămi (Principele Carol) Firma Buik repr. V. Bedjtanu, la cafeneaua și Rest. Transilvania, Moise Popa și Banca Generală a Țării Românești. Să mai câștigă în Bani gata : Primul număr Lei 20.000, al 13-lea număr lei 20.000, al 25-lea număr lei 5000, al 35-lea număr lei 5000, al 50-lea număr lei 10.000, al 60-lea număr lei 5000, al 75-lea număr lei 5000 al 80-lea număr lei 5000, al 90-lea număr lei 5000, al 100-lea număr lei 720 2-3 10.000, al 101-lea va câștiga casa.

La Targul de Mostre-Chișinău

(15 August - 30 Septembrie 1925.)

toți vizitatorii se vor convinge că

ECHO

este marca celor mai bune și durabile

GHETE

din Țară

Frații **RENNER & Co.**

729 1-0 Fabrică de pielărie S. A. Cluj.

Adr. Telegrafică: „DERMATA” Cluj.

EXPERIENȚA DOVEDEȘTE

că cearea e de fapt bun, revine în totdeauna eficient. Aceasta o dovedește și „Veritabilul Frank”. Ea în interesul Dvs., dacă întrebuințați numai un atare adaus la cafea, pe care se află aplicată rășnița de cafea, ca marca înregistrată a firmei

HEINRICH FRANCK SÖHNE.

734 1-1

Găsind un ecou atât de puternic și o desfacere peste așteptare în cercurile onoratului public

CAFEAUA MALZ

în totdeauna proaspăt prăjită în fabrica noastră de bere din Dârste, o ținem în depozit stabil în Bodega noastră din STRADA VĂMI No. 17.

Comande engros peste 25 kilograme pentru revanzători se efectuează pe lângă prețuri engros foarte avantajoase direct prin CENTRALA noastră.

Cu distinsă stimă

Grupa **CARL CZELL**

559 14-0

Strada Principele Carol 17.

URGENTE

Preîncări de articole de amatori execută

CASA DE SPORT & FOTO

HERMANN GUST

7.2 B-6 Prandai Rozelor No 19.

Casă de vânzare

din mână liberă constătoare din 2 odăi, 2 bucătării, 2 grădini și grădina mare. Informațiuni în Strada Crucii No. 35 la proprietar. 739 1-2

Cetiti și răspândiți :

„Gazeta Transilvaniei”

INFORMAȚIUNI

Duminică 16 August va avea loc la Deva o mare întrunire publică a Partidului Național, la care vor lua parte și fruntașii partidului țărănesc.

Vor lua cuvântul, între alții d-nii prof. N. Iorga, Iuliu Maniu, C. Argetoianu, dr. Alex. Vaida-Voevod și Ion Mihalache.

† Alexandru Lupu. În ziua de 30 Iulie a. c. a încetat din viață în Viena generalul i. r. Alexandru Lupu, fost președinte al societății academice „România Jună”. A murit în etate de 87 ani Odihnească în pace.

Fraudă de 700.000 Lei. În urma lucrărilor de verificare a gestiunii aprovizionării făcute de fostă „direcțiune a aprovizionării” și alte servicii din ministerul industriei și comerțului s'a constatat lipsa unei sume de 700.000 lei, însoțită de fostul șef de birou dela acest minister, anume Teodor Marinescu.

Însoțirea sumei s'a făcut prin emiterea de cekuri falsă asupra Băncii Naționale, unde ministerul avea un fond de rulement. Pe baza cercetărilor făcute, ministerul a deferit chestiunea judecătorului de instrucție și s'a deschis acțiune publică împotriva lui Teodor Marinescu. Acesta a declarat că recunoaște faptele imputate și că va plăti suma pe care n'a plătit-o însă până acum.

Prefect la Oradea mare, în locul d-lui Nicolae Popovici, care și-a dat demisia din cauză de boală, a fost numit Inspectorul școlar dela Sibiu dr. Nicolae Regmann.

Congresul panlatin. Comitetul de acțiune latină constituit la Paris, a hotărât să organizeze în fiecare an într-una din capitalele latine din Europa și America, un congres având de scop studierea măsurilor politice, economice și altele proprii a contribui la o unire din ce în ce mai strânsă a națiunilor de rasă latină. Primul congres panlatin va fi ținut la Paris la sfârșitul anului curent.

Ni se compromit instituțiile La Arad — scrie ziarul „Bunul” — a fost numit un veterinar din vechiul regat. A dat ordin să fie vaccinate toate vitele cu ser contra antraxului. Cum țărani de acolo, obișnuiesc să și asigure vite contra ori cărei boli, au și vaccinat 600 vite. În ziua următoare 400 au crepat. Așa ni se compromit instituțiile. Dar, dacă știrea e adevărată, în sarcina cui cade paguba celor 400 de vite vaccinate la ordin și... moarte.

Descoperirea unui depozit de dinamită în Basarabia. Autoritățile au descoperit în apropiere de orașul Văcov, la punctul Solomonat, ascunse într-o barcă, cantități mari de dinamită, grenade numeroase, baterii pentru contact electric la exploziile cu dinamită. În legătură cu această introducere de material explozibil s'au făcut și câteva arestări.

O mare carceră comercială din Timișoara caută, începând dela 1 Septembrie un candidat de avocat, doctor în drept cu practică. Salar bun. Condițiile de primire: cunoașterea perfectă a limbii române atât în vorbit cât și în scris, precum și cunoașterea limbii maghiare și germane. Locuința e asigurată.

Oferte să se înainteze până în 5 August la inginerul Taglicht (Brașov, „Industria Lemnului fost Vidor”, Strada Gărei No. 41).

Aniversarea bătăliei dela Mărășești, care va avea loc în ziua de 6 August a. c., se va face cu un fast deosebit în prezența Principelui moștenitor, a ministrului de război, a invitațiilor oficiale și a publicului care va asista în număr foarte mare. Eșicșorul militar dr. Ion Stroe va ofița slujba religioasă din „Biserica Neamului” și parastasul pentru pomenirea eroilor căzuți la Mărășești.

O prevedere! O economie!

Și asigurarea familiei o realizează prin contractarea unei asigurări populare la Soc. română de asigurări generale „Ancora” Calea Victoriei, București. Căci plătiind 100 lei lunar asigurări un capital de 20.000 lei care-l puteți încasa fie chiar numai după plata primei rate, sau la expirarea asigurării. Prin amortizările lunare, cari au loc, societatea plătește capitalul asigurat, poliței ieșită la sorți. Pentru contractarea asigurărilor vă adresați agenției Brașov, la d-l Paul Starcovici „Cinema-Modern”.

Volaj în jurul lumii fără bani! Azi ne-a vizitat la redacție olandezul Andrié Driessen, care în anul 1923 a încheiat un pariu pentru suma de 35.000 florini olandezi, că în termen de 9 ani va face împreună cu soția sa ocolul lumii cu calea ferată, vapor și pe jos. Până în prezent au parcurs o distanță de 21.000 km. și anume din Olanda prin Belgia, Luxemburg, Franța, Corsica, Sardinia, Italia, Elveția, Ducatul Lichtenstein, Germania, Austria, Cehoslovacia, Polonia până în România, de unde p'eaică prin Bulgaria în Asia mică și mai departe. Pozează până acum 4800 sigilii de control dela diferitele poliții. Singurul venit de trai îl au în vânzarea de cărți postale.

O casă de vânzare în Strada Petroasă Nr. 4. Amănunte la fața locului.

Ultime știri

Unde trăim?

— Preoțimea batjocorită de jandarmi. —

Jandarmii Brătenilor își fac de cap. Nu sunt în stare să prindă hoții și tâlharii, cari terorizează satele, în schimb își manifestă în alt mod inteligența și puterea lor. Bat cetățeni nevinovați, schingiuesc în bătai deputați, și — după cum aflăm acum — încep să practice aceleași sisteme și față de preoți.

Preotul ortodox Aurel Zichil din comuna Feleag (jud. Odorhei) a fost, acum de curând, a doua oară tratat în mod infam din partea jandarmeriei. Prima dată fusese maltratat. Drept satisfacție i se promisese pedepsirea șefului de jandarmi vinovat, respectiv mutarea lui. Ca'n țara Turcului însă, în loc de pedepsirea vinovatului, preotul a căzut în ziua de 30 Iulie a doua oră victimă în mâinile aceluiași viteji jandarmi.

Nu mai descriem cazul pe larg. Telegrama de mai jos, care a fost expediată ministrului de culte spune totul.

Domnului Ministru Lăpedatu

București.

Cu raportul No. 112/1925 am comunicat P. On. Oficiu protopopesc ort. rom. din Sighetsoara că Joi 30 Iulie a. c. am fost ridicat la ora 7 d. a. de jandarmii postatui Archita, dela locuința mea din Feleag din jud. Odorhei și dus 12 Km. pe jos noaptea la postul Archita pe moși, că n'ași fi cu actele mintare în regulă. N'au vult să țină samă de actele cari sunt în regulă. La Archita după ce m'au ținut până la ora 1 noaptea, m'au eliberat dându-mi un ordin la cercul de recrutare Alba Iulia.

Respectuos rog interveniți ca slujitorii bisericii cel puțin asțazi să au fie astfel tratați, dacă în trecut această batjocură nu s'a întâmplat.

Cu profund respect
Aurel Zichil,
preot ort. rom.

Ne întrebăm surprinși și revoltați: în ce țară trăim? Pentru ce susținem și plătim jandarmeria? Ca să și bată joc de țară, de instituțiile și de cetățenii ei??

Dacă d-l ministru, căruia i s'a adresat telegrama de mai sus, nu-și va înțelege și nu-și va face datoria de-a interveni energic pentru apărarea prestigiului bisericii și al slujitorilor ei, — atunci ce rost mai are biserica în țara noastră?

Se impun măsuri, cari trebuie să pună la locul lor pe cei capabili de astfel de baș-buzucii.

Alegerile pentru camerele agricole în Basarabia și Vechiul regat.

București 3 August. — După primele vizite la sate, liberalii s'au convins că nu mai au ce căuta între țărani.

Un fruntaș al opoziției ni-a spus:

— După rapoartele sosite până azi din 26 județe, nu va putea ieși nici un liberal.

Însuși un deputat de Romanai, elector al liberalilor, a confirmat aceasta spunând:

— V'a trebui să furăm urnele. Lucru nu va fi atât de ușor și se poate întâmpla ceva grav de tot.

Intr'adevăr, urnele vor fi păzite cu ori-ce preț de organizațiile speciale ale opoziției unite.

Locale

Conferințele franceze gratuite, anunțate în ziarul nostru, vor avea loc mâine și poimâine în Sala Sfatului. Mâine Miercuri, la ora 7 d. a.: *Abatele Bottinelli* din Paris va vorbi despre: *Les tendances philosophiques actuelles depuis 1890.*

Joi, ora 7 d. a.: D. *Lusini* din Paris: *Les provinces françaises.*

Absența dela aceste conferințe este o pierdere pentru orice intelectual care posedă limba franceză.

Expoziție de pictură. Doamna Aurelia Dr. Ananescu, cunoscuta artistă a publicului brașovean, a deschis o interesantă expoziție de pictură în sala Cercului militar (La Promenadă), care va rămâne deschisă până la 15 August a. c.

NOUȚATE!

Dela 1 August se poate cumpăra tot felul de stoffe pe rate. Strada Măcelarilor No. 1. RATA. 5-6

Caut conducătoare de grădina de copii sau absolventa unei școli superioare, care ar eserita săptămânal câte-va ore de conversațiune în limba română cu copiii mei (Fete). A se adresa: Th. Rhein. Strada Castelului No. 70/72. 713 2-3

Magazinul de Manufactură ION MUNTEANU

SUCCESORUL SUCURSALEI

Luca P. Niculescu

BRĂȘOV

TELEFON 370.

TELEFON 370.

Depozit Engros Strada Neagră 2.

Cu ocazia strămutării magazinului am pus spre desfacere Mari partizi de mărfuri cu prețuri foarte reduse.

Mohair de Lână 100 cm.	Lei 150	Metru.
Crepe George culori 100 cm.	100	”
Stofă 1/2 lână 100 cm.	80	”
Eponge fantezie 100 cm.	75	”
” ” 80 cm.	60	”
Marchizet Imprime 80 cm.	60	”
Delen 80 cm.	35	”
Crepon Național 100 cm.	50	”
Perdele Tulpan brode albe 70 cm, și 120 dela	Lei 40-80	”
Panama roje pentru cămăși	Lei 45	”

Precum și toate articolele din depozitul nostru le-am pus la dispoziția ONOR clientelei cu prețuri convenabile.

Cu stimă:

Serviciu conștiincios.

Direcțiunea

735 1-2